

TEKNOLOJİ **REFAH**
EĞİTİM **DİJİTAL DÖNÜŞÜM**
ALTYAPI **İNSAN**
HUKUK **KALKINMA**
İŞ GÜCÜ **VERİ EKONOMİSİ**
YERLİ **REKABET**
MİLLÎ

BÜYÜK VERİ **BLOKZİNCİ**
OTONOM
BULUT BİLİŞİM
SİBER GÜVENLİK
KÜANTUM
NESNELERİN İNTERNETİ
AÇIK DEVLET VERİSİ
ROBOTİK

U L U S A L
Y A P A Y İ Z E K İ
S T R A T E J İ S İ
2 0 2 1 - 2 0 2 5

ARAŞTIRMA **SÜRDÜRÜLEBİLİR**
ÇEVİK **YENİLİKÇİ**
YATIRIM **GİRİŞİM**
İŞ BİRLİĞİ
AÇIK KAYNAK **EKOSİSTEM** **ÖZGÜN**

AÇIKLANABİLİR
GÜVENİLİR
TARAFSIZ
ADİL **ŞEFFAF**
TOPLUMSAL
ÖLÇÜLÜ
SORUMLU **HESAP VEREBİLİR**
ETİK

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ

U L U S A L
Y A P A Y I Z E K A
S T R A T E J İ S İ
2 0 2 1 - 2 0 2 5

ULUSAL YAPAY ZEKÂ STRATEJİSİ 2021-2025

<https://www.cbddo.gov.tr/UYZS>

Ağustos 2021

**T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
DİJİTAL DÖNÜŞÜM OFİSİ**

“Ülkemiz adına
yapay zekâ
alanında
insan odaklı
yeni bir atılım
yapmanın
zamanının
geldiğine
inaniyoruz.”

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ön Söz

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

21'inci yüzyılın ilk çeyreği; dijital veri ve algoritmalar ile dönüşen toplumsal, ekonomik ve siyasi yapıların analog döneme ait kavramlar ile olan uyumsuzluklarının gün yüzüne çıktığı bir dönem olmaktadır. Hızla gelişen yapay zekâ destekli sistemlerin üretim süreçleri, meslekler, gündelik yaşam ve kurumsal yapılar üzerindeki köklü dönüştürücü etkisi insanoğlunu yeni bir çağın eşğine getirmiştir. Uygulama alanı giderek artan yapay zekâ teknolojilerinin, küresel ekonomik yapı üzerinde İnternet devriminden daha büyük bir etki yaratması beklenmektedir.

Sibernetik alanının kurucusu kabul edilen Şırnaklı El-Cezeri asırlar önce geliştirdiği hidrolik makinelerle, yaşadığı dönem için “imkânsızları” başarmıştır. Ülkemizde yapay zekâyâ dair ilk çağdaş adımı atan Selanikli Ordinaryüs Profesör Cahit Arf'in 1959 yılındaki “Makineler Düşünebilir mi ve Nasıl Düşünebilir?” konulu sunumunda vurguladığı üzere: “bilgiye olan iştiağımızın kendine bir yol bulması, akliselime güvencin yayılmasına bağlıdır.” Geçmişten günümüze benzer hasletlerle hem Türkiye’de hem de yurt dışında çalışan birçok Türk vatandaşı, yapay zekâ alanındaki gelişmelerin daha da ileriye taşınmasına katkı vermektedir. Biz de bu güvençe, ülkemiz adına yapay zekâ alanında yeni bir atılım yapmanın zamanının geldiğine inanıyoruz.

Tüm ülkelerin yapay zekânın potansiyel kazanımlarına yönelik ciddi adımlar attığı bir dönemdeyiz. Ancak, sosyoekonomik gelişme açısından birçok fırsat barındıran yapay zekâ teknolojileri, kimi belirsizlikleri ve riskleri de gündeme getirmektedir. Farkında olmadan; doğayla mücadele eden insandan, algoritmalar arasında sıkışmış bireylere dönüşmekteyiz. Bununla birlikte; kodlanmış tercihlerimiz, yargılarımız ve söylemlerimizle eğitilmiş yapay zekâ sistemleri insanoğlunun kendisini sorgulamasına da vesile olmaktadır. Bu durum aslında ülkemiz için bir fırsattır. Yapay zekâ alanındaki kalkınma paradigmamızı, ekonomik refah ve kamu düzeni üzerinden şekillendirmenin ötesinde adımlar atacağız.

Yapay zekâ alanı bir tercih meselesi olmayıp, “Dijital Türkiye” vizyonu ve “Milli Teknoloji Hamlesi” doğrultusunda kalkınma hedeflerimizin en büyük taşıyıcılarından biridir. Yapay zekâ sistemlerinin ortak değerlerimize uygun olarak geliştirilmesini ve işletilmesini de kapsayan bir anlayışla tasarlanması suretiyle, köklü medeniyet tecrübemizle harmanlanmış yeni bir teknoekonomik atılım yaparak topyekûn insanlığa değer katma imkânımız var.

Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi, hâlihazırda küresel ölçekte yaşanmakta olan ve yapay zekâ teknolojilerinin beslediği bu dönüşüme insanlık adına katkı verebilmek ve ülkemizin bu süreçten mümkün olduğunca faydalanmasını sağlamak amacıyla ilgili tüm paydaşların katkılarının da alındığı kapsamlı bir çalışmadır.

Stratejinin hazırlanmasında, başta Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olmak üzere, emeği geçen tüm kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına, akademisyenlere ve özel sektör temsilcilerine teşekkür ediyorum. Önümüzdeki beş yıl boyunca ilgili tüm kesimlerin katkısıyla uygulayacağımız Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi'nin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Amaç 1.2. Üniversitelerin YZ alanındaki akademik ve teknik kapasitesi geliştirilecek ve yeni programlar açılacaktır.

Tedbirler

- T.1. İş gücü analizleri ve projeksiyonları dikkate alınarak YZ temel araştırma ve uygulama alanlarıyla ilgili ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarının sayısı artırılacaktır.
- T.2. Üniversitelerin açacakları YZ ile ilgili programlarda, araştırmacı personel ihtiyaç projeksiyonu da dikkate alınarak, bulunduğu bölgenin özellikleri ve ihtiyaçları doğrultusunda sektörel/tematik alanlarda uzmanlaşmaları teşvik edilecektir.
- T.3. YZ alanında araştırma görevlisi ve öğretim üyesi istihdamının artırılmasına yönelik teşvikler hayata geçirilecektir.
- T.4. YZ alanında bilimsel üretkenliğin artırılmasına yönelik teşvikler iyileştirilecektir.
- T.5. Yurt dışında görevli YZ alanında yetkin akademisyenleri Türkiye'ye çekmek için çalışma ve araştırma koşullarının cazibesi artırılacak, Türkiye'deki merkezler ile çalışmaları desteklenecektir.
- T.6. Başta temel ve sosyal bilimler ile mühendislik olmak üzere tüm bilim alanlarında eğitim programlarının müfredatı, veri bilimi ve YZ konularını kapsayacak şekilde genişletilecektir.
- T.7. YZ alanına özel uzaktan eğitim ve çevrim içi içerik imkânlarının geliştirilmesi desteklenecektir.

Amaç 1.3. YZ alanında ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitim alan öğrenci sayısı ve niteliği artırılacaktır.

Tedbirler

- T.1. YZ araştırmacılarına ilişkin ihtiyaç projeksiyonu ve sektörel öncelikler doğrultusunda, alandaki doktora çalışmaları, tez destekleri ve eğitim bursları vasıtasıyla desteklenecektir.
- T.2. TÜBİTAK Sanayi Doktora Programı içinde YZ odaklı projelerin sayısı artırılacaktır.
- T.3. Sosyal, beşerî ve idari bilimlerde YZ alanına yönelik lisansüstü çalışmalar desteklenecektir.
- T.4. Yapay Zekâ Teknoloji Yol Haritası ve sektörel öncelikler doğrultusunda, uluslararası ortak yayın ve projeler teşvik edilecektir.
- T.5. Yetenekli ve ilgili ön lisans ve lisans öğrencileri; kariyer gelişimi, burs, mentorluk ve uygulamalı staj imkânları ile desteklenecek, başarıları ve yürüttükleri çalışmalar rol model olarak tanıtılacaktır.
- T.6. YZ alanına ilişkin stratejik öncelikler ve kurumsal ihtiyaçlar doğrultusunda, devlet burslarıyla yurt dışında lisansüstü öğrenim için kontenjanlar artırılacaktır.

